بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- **ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު:** 2020/HC-A/46
- **އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:** ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- **އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް:** [illegible] ނަޢުސާދު [illegible]

- **ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚް:** 28 ޛުލްޤަޢިދާ 1441 / 23 ޖުލައި 2020
- **ނިމުނު ތާރީޚް:** 06 ސަފަރު 1442 / 23 ސެޕްޓެމްބަރު 2020

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު އަލީ ސަމީރު
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް
ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީދު

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- **ނަންބަރު:** MH-009/Cr-C/2019
- **ނިންމި ކޯޓު:** ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- **ބާވަތް:** [illegible] ބިރުދައްކާ މުދާ ނިގުޅައިގަތުން
- **ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް:** 15 އޮކްޓޫބަރު 2019
- **ނިމުނު ތާރީޚް:** 16 ޖުލައި 2020

ދައުވާގެ ޚުލާޞާ:

މިއީ، ކުރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު MH-009/Cr-C/2019 އަމުރު މައްސަލަ ނިމިފައިވާގޮތް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްނޫން ކަމަށްބުނެ އެމައްސަލަ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ހެދިފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތަކީ ބަންގްލަދޭޝްގެ ރައްޔިތެއްކަމުގައިވާ އެމްޑީ ނައުޝާދު އަލީ (ޕާސްޕޯޓް ނަންބަރު: BT0530304) އެވެ.

ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:

01- ކުރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު MH-009/Cr-C/2019 އަމުރު މައްސަލައަށް ބަލާއިރު، އެމައްސަލައިގައި، 10 އޮކްޓޯބަރު 2019 ވަނަ ދުވަހު ބަންގްލަދޭޝްގެ ރައްޔިތެއްކަމުގައިވާ އެމްޑީ ނައުޝާދު އަލީ (ޕާސްޕޯޓް ނަންބަރު: BT0530304) ދިވެހިރާއްޖެއިން ފުރަން ގޮސް ހުއްޓާ، އޭނާގެ އަތުން ފެނުނު ފައިސާތަކީ، ވަނީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]، އެމްޑީ ނައުޝާދު އަލީ [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުރިމިނަލް ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،

އަމުރު މައްސަލާގައި ކުރިމިނަލް ކޯޓުން ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، "10 އޮކްޓޯބަރު 2019 ވަނަ ދުވަހުގެ ރޭ ސްރީލަންކަން އެއަރލައިންސްގެ ނަންބަރު UL104 ފްލައިޓުން ސްރީލަންކާއަށް ފުރަން ދިޔަ ބަންގްލަދޭޝްގެ ރައްޔިތެއްކަމުގައިވާ އެމްޑީ ނައުޝާދު އަލީ ބަންގްލަދޭޝް (ޕާސްޕޯޓް ނަންބަރު: BT0530304) ގެ އަތުން ފެނިފައިވާ USD48100 (ސާޅީސް އަށްހާސް އެއްސަތޭކަ ޔޫއެސް ޑޮލަރު) އަކީ މަނީލޯންޑަރިންގެ އަމަލާ ނުވަތަ ޓެރަރިޒަމް ފައިނޭންސިންގްގެ އަމަލާ ގުޅުންހުރި ފައިސާކަމަށް

ސަބަބުތަކުގެން ކަމަށްބުނެ އެ ފައިސާ ހިފަހައްޓަފައިވުމީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 36 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ތަޙްޤީޤުކުރާ އިދާރާގެ މައްޗަށް ލާޒިމުކުރާ ޖިނާއީ މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން ހިފަހައްޓާފައިވާ ފައިސާގެ އިންވެސްޓިގޭޝަން އެމްޑީ ނައުޝާދު އަލީއަށް މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން ދިރާސާކޮށްފައިވާއިރު، އެމްޑީ ނައުޝާދު އަލީގެ އަތުން ފެނުނު ފައިސާއަކީ އެއްވެސް ޖިނާއީ ކުށެއް ކޮށްގެން ނުވަތަ އެއްވެސް ޖިނާއީ ކުށަކާ ގުޅުންހުރި ފައިސާކަން އެނގޭނެ އެއްވެސް ހެއްކެއް [illegible] މިހާތަނަށް [illegible] މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] އެދިގެން އޮތުމީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 37 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) [illegible] ގޮތުގެ މަތިން މިމައްސަލައާ ގުޅިގެން މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ [illegible] ދަށުގައި ހިފަހައްޓާފައިވާ [illegible] އެމްޑީ ނައުޝާދު އަލީ (ޕާސްޕޯޓް ނަންބަރު: BT0530304) ގެ USD48100 (ސާޅީސް އަށްހާސް އެއްސަތޭކަ ޑޮލަރު) އެމްޑީ ނައުޝާދު އަލީއަށް 24 ގަޑިއިރުގެ ތެރޭގައި ހަވާލުކުރުމަށް މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ މައްޗަށް އަމުރު ކުރަމެވެ." މިފަދައިންނެވެ.

02- ކުރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު MH-009/Cr-C/2019 އަމުރު މައްސަލަ ނިމިފައިވާގޮތް

ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އެއްގޮތްނުވާ ކަމަށް ބުނެ އެމައްސަލަ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން އަންނަނިވި 04 (ހަތަރެއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅާ [illegible] [illegible] ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ސަމާލުކަމަށް [illegible] [illegible] ގެނެސްދީފައިވެއެވެ. އެ ގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވަނީ؛

- ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ، ކުރިމިނަލް ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 36 ވަނަ މާއްދާއާއި، އެ ޤާނޫނުގެ 37 ވަނަ މާއްދާގައި

ބަޔާންކުރާ ކަންކަމަށް ފުރިހަމައަށް ރިއާޔަތްކުރެއްވުމެއްނެތި ނިންމަވާފައިވާ ނިންމެވުމެއް ކަމުގައިވާތީ ކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

- ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ ނިންމެވުމަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2011 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަސްޓަމްސްގެ ޤާނޫނު) ގެ 68 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/2014 (މަނީލޯންޑަރިންގ އަދި ޓެރަރިޒަމަށް ފައިނޭންސްކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 24 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި (ނ) އާއި ގަވާއިދު ނަންބަރު 2015/R-112 (ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރާ ނުވަތަ ބޭރުކުރާ ނަގުދު ފައިސާ ރިޕޯޓުކުރުމުގެ ގަވާއިދު) ގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "ޑިކްލެރޭޝަން ފޯމްސް" ގެ މަޤްޞަދު ގެއްލި، އެކަމާ ގުޅިގެން އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅު އެޅުމާއި އެއާޕޯޓުތަކުގައި ކުރުގެ ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުރުމަށް ޝަރުތުތައް ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޤްޞަދު ހާސިލުވާނެ ގޮތަށް ނިންމަވާފައިވާ ނިންމެވުމެއް ކަމުގައިވާތީ ކަމަށްބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

- ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ ނިންމެވުމަކީ "ޖިނާއީ މައްސަލަތައް ތަޙުޤީޤު ކުރުމުގައި ފުލުހުން އަމަލުކުރާނެ އިޖުރާއަތުގެ ޤަވާއިދު" ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ނިންމަވާފައިވާ ނިންމެވުމެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

- ހަތަރުވަނަ ނުކުތާއަކީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ ނިންމެވުމަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނު އަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގައި މަތީ މަރުޙަލާގެ ކޯޓުތަކުން ނިންމަވާ

ނިންމުންތަކަށް [illegible] [illegible] ކޯޓުތަކުން [illegible] [illegible] ބަޔާންކޮށްފައި އޮންނަ އުސޫލު ޖިނާޔަތް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުރަހެއް ނުކުރާނެއެވެ.

03- ކުރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު MH-009/Cr-C/2019 އަމުރު މައްސަލަ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކާއި، އެނުކުތާތަކާ ގުޅިގެން މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ލިޔެކިޔުންތަކާއި ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތައް، މައްސަލައާ ގުޅުންހުރި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

- [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުސައިން މަޖީދު ދިފާޢުކުރައްވައެވެ.

3.1 ބަންގްލަދޭޝްގެ ރައްޔިތެއްކަމުގައިވާ އެމް.ޑީ ނައުޝާދު އަލީ (ޕާސްޕޯޓް ނަންބަރު: BT0530304) ސްރީލަންކާއަށް ފްލައިޓުން UL104 ނަންބަރު އެއަރލައިންސްގެ ސްރީލަންކަން ފުރުމަށް ދިޔައިރު، އޭނާގެ އަތުން ފެނުނު USD48100 (ސާޅީސް އަށްހާސް އެއްސަތޭކަ ޔޫ.އެސް ޑޮލަރު) އަދި، މަނީލޯންޑަރިންގެ އަމަލާ ނުވަތަ ޓެރަރިޒަމަށް ފައިނޭންސް ކުރުމުގެ އަމަލާ ގުޅުންހުރި ފައިސާއެއްކަމަށް ޝައްކު ކުރެވުނުކަމަށް ބުނެ އާވިއޭޝަން ސެކިއުރިޓީ ކޮމާންޑްއިން މީނާ މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސް އާއި ހަވާލުކުރުމުން، މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްއިން [illegible] [illegible] ހިފެހެއްޓީއެވެ. އަދި އެ މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] ސަރވިސްގެ ފަރާތުން ފުލުހުންނަށް ހުށަހެޅިއިރު [illegible] [illegible] މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސް އާއި 10 އޮކްޓޫބަރު 2019 [illegible] [illegible] މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސްގެ [illegible] [illegible].

3-2 15 އޮކްޓޫބަރު 2019 [illegible] ތާރީޚުގައި [illegible] ފަރާތުން ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް މަސްއަލަ [illegible] މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސްގެ [illegible] ފަރާތުން [illegible] ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގެ [illegible] 36 ވަނަ [illegible] 37 ވަނަ [illegible] 37 ވަނަ [illegible].

3.3 ޝަރުޢީ ކޯޓަކަށް މައްސަލައެއް ހުށަހެޅުމުން އެ މައްސަލައެއްގައި މުއްދައީ ގޮތުން މައްސަލަ ބަލަން ފެށުމުގެ ކުރިން އެ މައްސަލަ ހުށަހަޅުއްވާފައި މައްސަލަ ބެލުމުގެ އިޚްތިޞާޞް ލިބި އޮތް ކޯޓަކަށްތޯ އާއި މައްސަލަ ހުށަހަޅާ މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުގެ މަޞްލަޙަތު އޮތް ފަރާތަކަށްވުމަކީ ބަލަން މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކުގެ ފެށުން ސާބިތު އުސޫލުތަކުން އިޖުރާއީ ގޮތުން ބަލަންޖެހޭކަމެވެ. ދައުލަތުން ފޮނުވި، މި މައްސަލައިގައި ކުރިއަށްދާ ކޯޓުން ބެލުމުގެ އިޚްތިޞާޞް އޮތް މައްސަލައެއް ކަމުގައިވާތީއެވެ. އެގޮތުން ދައުލަތުން ބުނާ ސަބަބަކީ އެމް.ޕީ. ނޮޓިސްދީ އަދިވެސް އެއްވެސް ފަރާތެއް ކުރުއްވާފައިވާ ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނާ ފަދައިން ކޯޓު އަމުރަށް ތަޙުޤީޤުކުރުމުގެ ތަޙުޤީޤު ކުރުމުގައި ނުވަތަ ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 37 ވަނަ މާއްދާއިން، ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނާ، ކޯޓު އަމުރަކާ އަލުގައި ތަޙްޤީޤު ބަންދުގައި ބޭއްވުމުގެ ހުކުމް ދޫކުރަން ކޯޓުގެ މައްސަލަ ކޮށްފައިވާ ކޯޓަކުން ބުނާ ކަމަށް މާއްދާއާ ގުޅޭގޮތުން ހަނދާން ކުރުވަން.[1]

ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި އެ ނުކުތާގެ މައްޗަށް ބަލައިލުމުން، ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާ ތަފްޞީލު ކުރުވައިދޭ ގޮތުން މި އެ މާއްދާއިން، ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން ތަޙުޤީޤު ބަންދުގައި ބޭއްވުމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ޝަރުޠުތަކާއި މުއްދަތާ ބެހޭ އުސޫލެވެ. މި ގޮތުން އެ މާއްދާގެ ފުރަތަމަ ބައި ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން އެއްވެސް ތަޙުޤީޤު ބަންދުގައި، މިފަދައިން ބޭނުން ކުރުމަށް ދާ ފަރާތުން ކޯޓު ހ. ބާވަތެއް، ހުރި ގޮތުގައި ބޭނުންކުރުމަށް އެއްގޮތަށް ހިފެހެއްޓުމަށް ހުއްދަ ދޭން އެންމެ ހިފެހެއްޓުމުގެ ބާވަތެއް، ހުރި ގޮތުގައި އެއްގޮތަށް ހިފެހެއްޓުމުގެ ހުއްދަ ނަގަންޖެހޭ ބައިގައި ތަޙުޤީޤު ކަނޑައަޅަން ކޮށްފައިވާ މުއްދަތެއް ކުރެވޭ ގޮތުގެ ކަށަވަރު ފިޔަވަޅު އެއްކަލަށް ބަޔާން ކުރެވޭ މުއްދަތު ހިފެހެއްޓުމުގެ ބައި ޤާނޫނު ތަފްޞީލު ކޮށްދޭ އިޖުރާއީ އުޞޫލުތަކެއް ބަޔާންކުރެވޭ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމެވެ. މިގޮ

---

[1] ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނަނީ، ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން ތަޙުޤީޤު ކުރުމުގެ ބައި ތަޙުޤީޤު ބަންދުގައި ބޭއްވުމަށް، ބަންދުގައި ހިފެހެއްޓުމަށް އަމުރު ނެރުމުގެ ބާރު އިމުގެ ބޭނުމުގައި ހިފެހެއްޓުމަށް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ މުއްދަތު ހިނގާނީ ހިފެހެއްޓުމުގެ ތަރުތީބުން ބޭނުންކުރެވޭ އަމުރުގެ އެންމެ ފުރަތަމަ ތާރީޚުން ފެށިގެން މުއްދަތުގެ ތަރުތީބުގެ އެ އަމުރުގެ ދަށުން ސީދާގޮތުން ތަޙުޤީޤު އެ އަމުރުގެ ތަޙުޤީޤު ބަންދުގައި ހިފެހެއްޓުމުގެ ބައި ޤާނޫނު ތަފްޞީލު ކޮށްދޭ އިޖުރާއީ އުޞޫލުތަކެއް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމެވެ.

އިތުރުން ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ކިޔަވައި އެ މާއްދާގެ ދަށުން ހުރި އަމުރުތަކާއިމެދު 36 ވަނަ މާއްދާއަކީ މުހިންމު ބަޔަކީ ޤާނޫނުގެ ކޯޓު އަމުރެއް ބަލާއިރު ދެނެގަތުމަށް ކަމަށް ބަޔާންކުރެވިފައިވާ އެއް މާއްދާއެކަން ސާފެވެ.[2]

3.4 ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 37 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހިފެހެއްޓި މުއްދަތު ކޯޓުން

ޖިނާއީ މައްސަލައެއް ބަލައި ކޯޓުގައި އެދެވޭނީ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނާގޮތުގައި އެއްގޮތަށް ދުވަހަށް ހިފެހެއްޓުމަށް ބަޔާންވެގެންވާ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 37 ވަނަ މާއްދާއަށް ބެލުމުން އެނގެއެވެ.[3] 37 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ދަށުން ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލަތައް ބެލުމުގައި އަމަލު ކުރަން އުސޫލަކީ، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަން ޖެހޭނެކަމަށް އެކަން ހަމަޖެހެންދެން ރިޢާޔަތްކުރާނީ[4] ސުޕްރީމް ކޯޓުން ހަދާފައިވާ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގައި ބަޔާން ކުރާ ކަންކަމަކީ[5] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 37 ވަނަ މާއްދާއާ އެއްގޮތަށް އަމަލުކުރުމުގައި ކޯޓު ގޮތް ބަލާނެ ހުށަހަޅާ މައްސަލަތައް ކޯޓަށް ބަލަހައްޓާނެ ބަޔާންކޮށްފައިވާ މާއްދާއެވެ.

3.5 ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 212 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އިން އެނގެނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްފައިވާ ޖިނާއީ ކުށް ކަނޑައެޅުމުގެ ޝާމިލު ޤާނޫނުގައި ވަކި ކަމެއް ކުރުމުގެ ޝަރުޢީ މަސްއޫލިއްޔަތު ކަނޑައެޅިފައިވާ، އެ ޝާމިލު ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައި ކަންކަމުގެ މައްޗަށް ދިމާކުރުވާ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގައިވާ އާއްމު އުސޫލަށް އެ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވިސްނުމުގެ ނިސްބަތުން ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ އާއްމު އުސޫލުތަކުން އިސްތިސްނާވާނެކަމެވެ.[6]

---

[2] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)(ނ) އަދި އޭގެ ފަހުން ހުރި އަކުރުތައް.

[3] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 37 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[4] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 37 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)

[5] ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 59 ވަނަ މާއްދާ.

[6] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/79 މައްސަލައިގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ހުކުމުގެ 20 ވަނަ ނަންބަރުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ނުކުތާ.

3.6 މި މައްސަލައިގައި ހަވާލާދެވޭ ހާދިސާގައި ކަންހިނގި ގޮތުގެ މައްޗަށް ބަލާއިރު، އަދި މި މައްސަލައިގައި ހަވާލާދެވޭ ފައިސާ ހިފަހައްޓަން ޖެހުނު ސަބަބު ބަޔާންކޮށްދެމުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވާ ސަބަބަކީ، [illegible] އަލީ ސްރީލަންކަން އެއަރލައިންސްގެ ނަންބަރު UL104 ފްލައިޓުން ސްރީލަންކާއަށް ފުރުމަށް ދިޔައިރު އޭނާގެ އަތުން ފެނުނު ފައިސާ ހިފަހައްޓާފައިވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/2014 (މަނީ ލޯންޑަރިންގ އަދި ޓެރަރިޒަމް ފައިނޭންސްކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ ދަށުން [illegible] ދިވެހިރާއްޖެއަށް [illegible] ނުވަތަ [illegible] ރިޕޯޓުކުރަންޖެހޭ އަދަދު ކަނޑައަޅާ ގަވާއިދާއި [illegible] އަދި [illegible].[7] މަނީ ލޯންޑަރިންގ އަދި ޓެރަރިޒަމް ފައިނޭންސްކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނުގެ މަޤްޞަދުތަކުގެ ތެރޭގައި، މަނީ ލޯންޑަރިންގ ހުއްޓުވުމާއި [illegible]، އަދި [illegible] ތަޙުޤީޤުކުރުން، އަދި [illegible] ހިމެނޭކަން އެނގެއެވެ.[8] އަދި ބުނެވުނު [illegible] ތެރޭގައި، [illegible] ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖެއިން [illegible]، [illegible] ފައިސާ ނުވަތަ އެއަށްވުރެ މަތީ ނަގުދު ފައިސާ [illegible] ނުވަތަ [illegible]، އެފައިސާގެ އަދަދު [illegible] ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްއަށް ރިޕޯޓުކުރަންވާނެކަމަށް އޮވެއެވެ.[9] އަދި [illegible] ރިޕޯޓުކޮށްފައި ނުވާ ނަގުދު ފައިސާއަކީ މަނީ ލޯންޑަރިންގ [illegible] ނުވަތަ ޓެރަރިޒަމް ފައިނޭންސްކުރުމާ [illegible] [illegible] ނަމަ، ރިޕޯޓުކުރުމުގައި [illegible] [illegible] އެ ނަގުދު ފައިސާ [illegible] ހިފަހައްޓުމުގެ ބާރު [illegible] ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްއަށް ލިބިގެންވާކަން އެނގެއެވެ.[10]

---

[7] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2019/R-19 ގެ 1 ވަނަ މާއްދާ، މި ގަވާއިދަކީ [illegible] ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު ނަންބަރު 2015/R-111 ގެ 04 ވަނަ [illegible]

[8] ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/2014 (މަނީ ލޯންޑަރިންގ އަދި ޓެރަރިޒަމް ފައިނޭންސްކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[9] ބުނެވުނު ޤާނޫނުގެ 24 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[10] ބުނެވުނު ޤާނޫނުގެ 24 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)

މަނީ ލޯންޑަރިންގ އަދި ޓެރަރިޒަމް ފައިނޭންސްކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހެދިފައިވާ ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރާ ނުވަތަ ބޭރުކުރާ ނަގުދު ފައިސާ ރިޕޯޓުކުރަންޖެހޭ އަދަދު ކަނޑައެޅުމުގެ ގަވާއިދަށް ބަލާއިރު، ދިވެހިރާއްޖެއިން ނަގުދު ފައިސާ ބޭރުކުރާނަމަ މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް އަށް ރިޕޯޓުކުރަންޖެހޭ އަދަދެއްގެ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅިފައިވަނީ $20،000 (ވިހިހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) ނުވަތަ އެއަށްވުރެ މަތީގެ އަދަދެއްގެ އެމެރިކާ ޑޮލަރު ނުވަތަ މި އަދަދަށް ނުވަތަ އެއަށްވުރެ މަތީގެ އަދަދަކަށް ދިވެހި ރުފިޔާ ނުވަތަ ބޭރު ފައިސާއެވެ. [illegible] [illegible] [illegible] ރާއްޖެއިން ބޭރަށް ފުރަން ދިޔައިރު މީނާގެ އަތުން ގިނަ އަދަދެއްގެ ފައިސާ ފެނިގެން އޭވިއޭޝަން ސެކިއުރިޓީ ކޮމާންޑް އިން މީނާ މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސް އާ ހަވާލުކުރުމުން ކަސްޓަމްސް އިން އިތުރަށް ބެލުމުން މީނާގެ އަތުން ޖުމްލަ USD48100 (ސާޅީސް އަށްހާސް އެއްސަތޭކަ ޔޫ.އެސް ޑޮލަރު) ވަނީ ފެނިފައެވެ. މިފައިސާ މީނާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބަންދުކޮށްފައެވެ. [illegible] އަދަދު ފައިސާ މީނާގެ އަތުގައި [illegible] މީނާ މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްއަށް ރިޕޯޓުކުރުމެއް ނުވެއެވެ.[11] [illegible] މި [illegible] [illegible] ފައިސާއަކީ، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ބަލައި ފާސްކުރުމުގެ ކޯޓު އަމުރެއް [illegible] [illegible] ހިފެހެއްޓިފައިވާ ފައިސާއެއް [illegible] [illegible] އެނގެއެވެ. އަދި މިއީ މަނީ ލޯންޑަރިންގ އަދި ޓެރަރިޒަމް ފައިނޭންސްކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ މަޤްޞަދުގައި [illegible] [illegible] ޤާނޫނުގެ ދަށުން [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] ހެދިފައިވާ ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރާ ނުވަތަ ބޭރުކުރާ ނަގުދު ފައިސާ ރިޕޯޓުކުރުމުގެ ގަވާއިދުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އިން މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްއަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެނގެއެވެ.

3.7 ގަވާއިދު ނަންބަރު 2015/R-112 (ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރާ ނުވަތަ ބޭރުކުރާ ނަގުދު ފައިސާ ރިޕޯޓުކުރުމުގެ ގަވާއިދު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް

---

[11] މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްގެ [illegible] ރިޕޯޓް

ސަރވިސްއަށް ލިބިގެންވާ ބާރުގެ ދަށުން ހިފެހެއްޓި މުދަލަކީ، ކޯޓު އަމުރެއް ބާރުން ނުވާ ހުކުމަކުގައި އަދި ކޯޓު އަމުރަކާ ނުލާ ހިފެހެއްޓި މުދަލަކަށްވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 36 ގެ (ހ) އަދި 37 ވަނަ މައްސަލައަކަށް ތަޙްޤީޤު ކުރަން ނިމެންދެން ހިފަހައްޓަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ހިގެ ކުރިން ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.[12] ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި 37 ވަނަ މާއްދާ ތަފުސީލު ނުކުރާ ގޮތުން އަމަލުކުރަމުންދާއިރު ސަރވިސްއިން ކުރެވޭނޭ ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނާ ގޮތް ތަފުސީލުކޮށްފައިވާތީ[13] އެ މާއްދާގެ ދަށުން މި މައްސަލަ ކުރިއަށްދާ ގޮތެއް ކަނޑައަޅައިދެވިފައިވަނީ ނުފެނެއެވެ. އަދި ބުނެވުނު ޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށް މި މައްސަލަ އެކޯޓުގައި ބެލުމުގެ އިޚްތިޔާރު އޮތްކަމަށްވެސް ނުފެނެއެވެ.

3.8 އެމް.ޖީ ނަޝާދު އަލީގެ އަތުން ފެނުނު ފައިސާ ހިފެހެއްޓުމުގައިވާ ޤާނޫނު ނަންބަރު

10/2014 (މަނީ ލޯންޑަރިންގ އަދި ޓެރަރިޒަމް ފައިނޭންސް ކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް އަށް ލިބިގެންވާ ބާރުގެ ދަށުން ބަލައިގަތުމުން ބޭރު ކަމަށްވާނަމަ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް އިން ހިފެހެއްޓި މުދަލާއި ފައިސާ ހިފެހެއްޓުމަށް މުދަލުގެ ވެރިފަރާތަށް އަދި ކޯޓަށް ނޯޓިސް ހަވާލުކުރަން ގޮތުގެ އަދި މި ފަދަ މައްސަލައެއް ބެލުމުގެ އިންވެސްޓިގޭޝަން ލިބިގެންވާ ފިޔަވަޅުތަކަށް ކަމަށް ބެލެވޭނެ އިޖުރާއާތަކާ ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގައިވާ އަދި މަނީ ލޯންޑަރިންގ އަދި ޓެރަރިޒަމް ފައިނޭންސް ކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނުގައިވާ ބަހައްޓާފައިވާ އުސޫލުތަކާއި ތަފާތުވެފައި. ފެނުނުއިރު ޤާނޫނުން ރިޢާޔަތްކޮށް މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްއިން ހިފެހެއްޓިފައިވާ މުދަލާއި ނުވަތަ ފައިސާއާއި އަނބުރާ ދޫކުރުން އެދުމުގައި އަމަލުކުރަން ގޮތެއް ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުން ނުލިބުން، އަދި އެދުނު މުދަލާ ކުރުމުގައި އަމަލުކުރަން ޖެހޭ އުސޫލު ގޮތެއް ޤާނޫނުން ނުލިބުން މިފަދަ ގޮތަކަށް ހިފެހެއްޓި މުދަލު އަނބުރާ

---

[12] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/HC-A/421 ގަޟިއްޔާގެ ހުކުމުގެ ޚުލާޞާގެ 3.2 ވަނަ ނަންބަރު

[13] ސާބިތުވާ ކަމަށްބަލާ ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައި " ޤާނޫނު ތަންފީޛުކުރާ އިދާރާތަކުން ހިފެހެއްޓި މުދަލާއި ނުވަތަ ހިފެހެއްޓިފައިވާ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ތަޙްޤީޤުކުރަމުންދާ ނަމަ އެ މުދާ ހިފެހެއްޓިފައިވާ ސަބަބު ހިފެހެއްޓުމުގެ ވެރިފަރާތަށް އަދި މުދަލުގެ ވެރިފަރާތަށް ނޯޓިސް ދީ ހިފެހެއްޓިކަން އަންގަންވާނެއެވެ. އަދި އެ މުދަލެއް އެދި ކޯޓަށް ހުށަހެޅިދާނެ މި ދުވަހުގެ މުއްދަތު 20 ދުވަސް ވާނެއެވެ.

ހޯދުން އެދުމުގައި ދެން ކަންކުރަންޖެހޭނީ [illegible] ދަޢުވާ ކުރުމަށް [illegible] [illegible] ޢާއްމު އުސޫލުގެ ތެރެއިންނެވެ.[14] މި ގޮތުން މި މައްސަލައިގައި [illegible] ފައިސާއަކީ ޖިނާއީ މައްސަލައެއްގެ [illegible] ކުރެވިގެން ހިފެހެއްޓުމުން [illegible] ބެލެވުން ނަމަވެސް މިފައިސާ ހިފެހެއްޓުމުގައި ކަން ހިނގާދިޔަ [illegible] [illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުން މިފަދަ މުދަލެއް ހޯދުމަށް އެދުމުގައި ކަންކުރަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި [illegible] [illegible] އިލްތިބާސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިލްތިބާސް [illegible] [illegible]. އެ ގޮތުން [illegible] ނަމަ މި މައްސަލަ [illegible] އިލްތިބާސް [illegible] [illegible] ކޮށްފައެވެ.

3.9 އެމް.ޑީ. ނައުޝާދު އަލީގެ އަތުން ހޯދުން ފައިސާއަކީ، ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ

36 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނާ ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފައިސާއަށް ނުވާކަމަށްޓަކައި އެ ޤާނޫނުގެ 37 ވަނަ މާއްދާވެސް މި މައްސަލައަށް [illegible] ކުރެވުން ނެތްކަން [illegible] ހިނގައްޖެއެވެ. މިހެންކަމުން [illegible] ކޯޓަށް މި މައްސަލަ ހުށަހެޅި އެމް.ޑީ. ނައުޝާދު އަލީ [illegible] އޭނާ [illegible] އޭނާގެ އަތުން ހިފެހެއްޓުމުން [illegible] ފައިސާތަކެއްގެ [illegible] [illegible] 37 ވަނަ މާއްދާއަށް [illegible]، މި މައްސަލަ [illegible] ކޯޓަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދައުލަތުން ބުނާ [illegible]، 37 ވަނަ މާއްދާއާއި [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަކަށް [illegible]. މި މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

---

[14] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 65 ވަނަ މާއްދާ.

3.10 ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި އިޖުރާއީ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ބަލާއިރު، އެ ނުކުތާތަކުގެ ތެރެއިން ހުށަހެޅުނު ފުރަތަމަ ނުކުތާގައި ފާހަގަ ކުރި ކަންކަމުގެ އަލީގައި އަދި މި މައްސަލައިގައި އިސްވެ ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންކަމަށް ބެލުމުން މި މައްސަލައަކީ ކުރިމިނަލް ކޯޓުން ބެލުމުގެ އިޚްތިޞާޞް ނެތް މައްސަލައަކަށްވާތީ މި މައްސަލަ ކުރިމިނަލް ކޯޓުން ބަލައި ގޮތެއް ކަނޑައެޅި ކަނޑައެޅުން ޤާނޫނީ ގޮތުން ސައްޙަކަމުގައި ބެލެވެން ނެތެވެ. މިހެންކަމުން ހަމައެކަނި އެ ނުކުތާގެ އަލީގައި މި މައްސަލައިގެ މައުޟޫޢުގައި ކުރިމިނަލް ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުން [illegible] ބާތިލުކުރަން ޖެހޭކަމަށް ފެނުނެވެ. އަދި ބުނެވުނު އިޖުރާއީ ނުކުތާ ފިޔަވައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ފާހަގަކުރި ދެން ހުރި ނުކުތާތަކަކީ މައްސަލައިގެ މައުޟޫޢަށް މި މައްސަލަ ބެލުމުގެ އިޚްތިޞާޞް ލިބި އޮތް ކޯޓަކުން ބަލައި ގޮތެއް ކަނޑައެޅޭނެ ކަންކަން ކަމުގައިވާތީ މި މައްސަލައިގެ މައުޟޫޢުގައި ކުރިމިނަލް ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުންތަކާއިމެދު ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ އެ ކަންކަމާއިމެދު މި [illegible] މި ކޯޓުން ގޮތެއް ކަނޑައެޅޭނެ [illegible] މި މައްސަލަ ކަމުގެ އިޚްތިޞާޞް ލިބިގެންވާ ކޯޓަކުން [illegible] ގޮތެއް މި [illegible] [illegible] ނުފެނެއެވެ.

ވީމާ، އިސްތިއުނާފު ސަބަބުތައް އުފެދިގެން ހުރުމުން މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible]، ކުރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު MH-009/Cr-C/2019 އަދަދުގެ މައްސަލައިގައި ކުރިމިނަލް ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ބާތިލު [illegible].

- **ޙުކުމް:**

ދެންނެވި ކުރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު MH-009/Cr-C/2019 އަދަދު މައްސަލައިގައި އެކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުން [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].